

de gældende Regler forekommer det mig, at en saadan Konflikt kun kunde løses paa en af to Maader: Enten maatte Kirkeministeren opgive at ansætte Pastor Arboe Rasmussen som Sognepræst i Vaalse, og dermed maatte vel følge, at Arboe Rasmussen blev afskediget fra det Embede, han allerede beklædte i Folkekirken, eller ogsaa maatte Ministeren søge Biskoppen over Lolland-Falsters Stift afskediget for at finde en anden Biskop, som var bedre i Overensstemmelse med Ministerens Anskuelse. Jeg tør antage, at af disse to Alternativer vilde for de allerfleste Kultusministre det første ligge ubetinget nærmest, idet det altid vil være en meget vanskelig og farlig Sag for en Minister at sætte sig ud over ikke blot den enkelte Biskop, men Rigets samlede Episkopats Autoritet. Men den Mulighed er naturligvis til Stede, at en Minister kunde føle sig saa sikker paa sin Opfattelse, at han satte sig ud over Biskoppernes Mening og afskedigede den Biskop, som ikke vilde udføre, hvad Ministeren mente var hans Embedspligt, for at søge at finde en anden. Den højtærede Minister er jo imidlertid ikke gaaet nogen af disse to Veje. Ministeren har fulgt en Mellemvej, idet han har konstitueret Pastor Arboe Rasmussen som Sognepræst i Vaalse uden Kollats, uden at Ministeren dog paa den anden Side har foretaget noget Skridt mod Biskoppen, end sige har søgt at faa ham afskediget.

Naar den højtærede Minister er kommet ind paa denne Vej, beror det uden Tvivl i første Række paa den Misforstaaelse, hvori Ministeren har hildet sig med Hensyn til den Højesteretsdom, som blev afsagt under Straffesagen mod Pastor Arboe Rasmussen. Den højtærede Minister fortolker jo — det har han gentagne Gange udtalt her i Rigsdagen — denne Dom saaledes, at den giver Pastor Arboe Rasmussen Ret til at være Præst i den danske Folkekirke. Jeg har tidligere haft Lejlighed til nærmere at udvikle, og jeg fastholder fremdeles, at denne Fortolkning fra den højtærede Ministers Side er ganske fejlagtig. Det Spørgsmaal, som forelaa under den Sag, der fandt sin Afgørelse ved Højesteretsdommen, var alene, om Pastor Arboe Rasmussen skulde straffes, og med Hensyn til dette Spørgsmaal siger Højesteret, at Arboe Rasmussen skal ikke straffes, og at dette følger allerede deraf, at han har været i begrundet god Tro. Og da Højesteret har den Opfattelse, som altsaa i alle Tilfælde maatte føre til, at Arboe Rasmussen ikke blev straffet, finder Højesteret det overflødigt overhovedet at

tage Stilling til det Spørgsmaal, om Arboe Rasmussen ved sine Udtalelser er kommet i afgørende Strid med Folkekirkenes Lære. Dette Spørgsmaal skyder Højesteret fuldstændig fra sig, det er aldeles ikke afgjort ved Højesteretsdommen, det staar ganske paa samme Maade, efter at denne Dom er blevet afsagt, som det stod forinden.

Imidlertid har den højtærede Minister jo anlagt en anden Fortolkning af Dommen, og paa Basis deraf er det, han er kommet ind paa den Mellemvej, som jeg omtalte, en Mellemvej, som efter min Mening er uholdbar, og som ogsaa har beredt den højtærede Minister Vanskeligheder. Det er disse Vanskeligheder, som Ministeren saaledes selv har beredt sig, han nu søger Lovgivningsmagtens Bistand til at løse.

Det forekommer mig nu, at det er et overordentlig vanskeligt Spørgsmaal, som her forelægges os. Dette, at en eller flere Præster stilles udenfor det almindelige folkekirkelige Tilsyn fra biskoppelig Side og under en muligvis konfessionsløs Kirkeminister, betegner under alle Omstændigheder et eklatant Brud med den folkekirkelige Ordning og et Brud, der kan medføre meget farlige Konsekvenser. Hvis man overhovedet vilde ind paa en saadan Ordning, var det et Spørgsmaal, der maatte meget nøje overvejes, man maatte gennemtænke alle Konsekvenser. Særlig vilde det være nødvendigt, at man traf Foranstaltninger til at sikre de Mindretal i vedkommende Sognemenigheder, som ikke delte Ministerens Opfattelse, og som ikke ønskede at opgive det biskoppelige Tilsyn, men at blive under den almindelige folkekirkelige Ordning. Det forekommer mig, at dette Spørgsmaal først bør behandles, naar vi kommer til en Drøftelse af hele Folkekirkenes Forfatning, en Drøftelse, som ikke kan lade vente overmaade længe paa sig. I hvert Fald mener jeg, at man ikke bør træffe en Afgørelse i en saadan Sag, før den nye Grundlov er traadt i Kraft og navnlig Kvinderne er kommet med til at træffe Afgørelsen, under særligt Hensyn til, at Kvinderne dog tør antages i fortrinlig Grad at være kirkeligt interesserede. Der er vel ingen Tvivl om, at den kirkelige Interesse gennemgaaende er mere levende blandt Kvinderne end blandt Mændene. Men under de nærværende Forhold at give en Lov alene om dette Tilfælde for at bringe den højtærede Minister ud over de Vanskeligheder, han selv har skabt sig, vil der, forekommer det mig, ikke være Anledning til.

Nu overser jeg ikke, at Forholdet er det, som den højtærede Minister ogsaa før